

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การบันทึกการอ่าน

หน่วยเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง อ่านอย่างมีวิจารณญาณ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง บันทึกจากการอ่านหนังสือตามความสนใจ

รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

บันทึก คือ การจดเรื่องราวที่ได้ผ่านพบลงในสมุด อาจเป็นบันทึกรายวัน หรือบันทึกเฉพาะเรื่อง การบันทึกหากเขียนดี ๆ น่าอ่านจัดเป็นวรรณกรรมที่น่าสนใจประเภทหนึ่ง

การเขียนบันทึกแบ่งเป็น ๒ รูปแบบ

๑. การเขียนบันทึกแบบไม่เป็นทางการหรือบันทึกส่วนตัว มีหลักการเขียน ดังนี้
 - ๑.๑ บอก วันเวลา สถานที่ ตามช่วงเวลาของการจดบันทึก
 - ๑.๒ ใช้สำนวนภาษาเป็นกันเองของตนเอง เขียนเหมือนเล่าเรื่อง/บันทึกเรื่องราวส่วนตัว หรือ
 - ๑.๓ เขียนบันทึกประสบการณ์ให้น่าอ่าน และรู้สึกเหมือนผู้อ่านอยู่ในเหตุการณ์บันทึกนั้นๆ อาจสอดแทรกความรู้สึก ความคิดเห็น ความทรงจำของผู้เขียน
๒. การเขียนบันทึกแบบเป็นทางการ มีรูปแบบการบันทึกที่เป็นทางการ ตามหัวข้อ ดังนี้

- ๒.๑ บอก วัน เวลา สถานที่ ชื่อเรื่อง แหล่งที่มาของการบันทึก
 - ๒.๒ ใช้ภาษาราชการ เป็นทางการ บันทึกตามข้อเท็จจริงและมีความถูกต้องชัดเจน
 - ๒.๓ ย่อหน้าสุดท้าย หรือตอนท้ายของการบันทึกควรเสนอข้อคิดสำคัญ
- ๒.๔ ลงนามผู้เขียนบันทึก

หลักการเขียนบันทึกจากการอ่านหนังสือ หรือการฟังสื่อต่างๆ

๑. บอกแหล่งที่มาของข้อมูล วัน เดือน ปี ที่จดบันทึก
๒. จดบันทึกเฉพาะสาระสำคัญ โดยผู้บันทึกจะต้องมีความเข้าใจ และจับประเด็นสำคัญของเรื่องได้ ควรจดหัวข้อใหญ่และเรื่องราวที่สำคัญเท่านั้น ไม่ต้องจดรายละเอียด สาระสำคัญที่จดบันทึก ได้แก่
 - ความรู้ (เนื้อเรื่อง/สาระสำคัญ)
 - ข้อคิดที่ได้
 - คุณค่าจากการอ่าน
 - เหตุผลที่เลือกหนังสือ
๓. เขียนบันทึกตามข้อเท็จจริง และมีความถูกต้องชัดเจน เรียงลำดับเนื้อหาอย่างเป็นระบบ
๔. ใช้เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ แทนข้อความบางอย่างเพื่อให้สามารถจดบันทึกได้อย่างรวดเร็วขึ้น

(จาก วิชา ดัชนีพิพจน์ . ๒๕๕๖. เอกสารนิเทศการศึกษา แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนเขียนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา)